

RTU studiju kurss "Ievads digitālajās humanitārajās zinātnēs"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0802
Nosaukums	Ievads digitālajās humanitārajās zinātnēs
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Marina Platonova - Doktors, Institūta direktors
Mācībspēks	Atis Kapenieks - Doktors, Asociētais profesors Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss sniedz ievadu digitālo humanitāro zinātņu jomā, kur humanitārās zinātnes tiek pētītas kopā ar digitālām tehnoloģijām. Studiju kursa ietvaros tiks studēta novatoriska studiju joma, tiks apskatītas šīs jomas darbības, platformas, rīki, projekti un kritiskās attīstības perspektīvas, kas nosaka šīs jomas šī brīža galveno praksi. Studiju kurss apskatīs tādas konceptuālus jautājumus, kā digitālā kartēšana, teksta analīze, informācijas vizualizācija, interfeiss un metadati un tīkla analīze. Noklausoties studiju kursu, studējošie iepazīsies ar galvenajiem konceptiem un dažādiem digitālajiem rīkiem, kurus var pielietot pētījumu veikšanai šajā jomā. Dalībai diskusijās un semināros nav nepieciešamas iepriekšējas zināšanas šajā jomā vai tehniskās vai lingvistiskās un/vai sociālās zināšanas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studējošos ar digitālo humanitāro zinātņu galvenajiem terminiem un konceptiem. Studiju kursa uzdevumi: • attīstīt studējošo spēju domāt starpdisciplināri; • attīstīt studējošo kompetenci iegūt digitālo, vizuālo un multimodālo informāciju; • sniegt studējošajiem informāciju par galvenajiem rīkiem, kurus pielieto jomas ietvaros; • iepazīstināt studējošos ar digitāla projekta izstrādes etapiem; • izmantojot digitālās metodes, attīstīt studējošo spēju domāt kritiski, formulējot uzdevumus, kuru pamatā ir humanitāro zinātņu jautājumi; • sniegt studējošajiem praktisku pieredzi digitālo zinātnisko projektu veidošanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Gala pārbaudījuma projekta ietvaros studentam, strādājot individuāli vai grupā, jāizstrādā neliela vietne tīmekļa vidē, kurā tiktu pētītas un analizētas datu kopas no vairākiem skatupunktiem.

Literatūra	Obligātā. / Obligatory: JOHANNA DRUCKER. INTRODUCTION TO DIGITAL HUMANITIES Concepts, Methods, and Tutorials for Students and Instructors Concepts, Methods, and Tutorials for Students and Instructors Drucker, Johanna,. The digital humanities coursebook : an introduction to digital methods for research and scholarship /Johanna Drucker., xiii, 237 lpp. : diagrammas, ilustrācijas, tabulas ; 24 cm Grudin, J.. Human-computer interaction In B. Cronin (Ed.), Annual Review of Information Science & Technology (ARIST), vol. 45, pp. 369-430 Medford, NJ: Information Today, for ASIS&T Doing more digital humanities : open approaches to creation, growth, and development /edited by Constance Crompton, Richard J. Lane, and Ray Siemens., xvi, 333 lpp. : faksimili, ilustrācijas ; 24 cm Dobson, James E.. Critical digital humanities : the search for a methodology /James E. Dobson., xiv, 175 lpp. : ilustrācijas ; 23 cm. Starpdisciplinārās akadēmiskās jomas digitālās humanitārās zinātnes aizsākumi Latvijā / Sanita Reinsone, Marina Platonova, Tatjana Smirnova, Zane Seņko Papildu. / Additional: Stuart Dunn. A History of Place in the Digital Age Taylor & Francis Ltd, 2020 Ramesh Srinivasan and Jessica Wallack. Local-Global: Reconciling Mismatched Ontologies HICSS Kārkla, Z., & Eglāja-Kristsons, E. Liriskās ģeogrāfijas: Literārās telpas kartēšana latviešu rakstnieču romānos un īsprozā. Letonica, 47, 104–127, 2022. https://doi.org/10.35539/LTNC.2022.0047.Z.K.E.E.K.104.127 Bowker, G. C. and S. L. Star. Sorting Things Out: Classification and Its Consequences Cambridge, Mass./London, The MIT Press Duarte, Marisa Elena, and Miranda Belarde-Lewis. Imagining: Creating Spaces for Indigenous Ontologies Cataloging & Classification Quarterly 53, Taylor & Francis Yau, Nathan. Data Points: Visualization That Means Something ndianapolis, IN: John Wiley & Sons Krug, Steve. Don't Make Me Think!: A Common Sense Approach to Web Usability. Berkeley, Calif: New Riders Pub Scott Weingart. "Demystifying Networks, Parts I & II," Journal of Digital Humanities1:1 Winter Franco Moretti. Network Theory, Plot Analysis Stanford Literary Lab Pamphlet No. 2, David Berry. The Computational Turn: Thinking About the Digital Humanities Culture Machine 12, (2011) http://www.culturemachine.net/index.php/cm/article/viewDownloadInterstitial/440/470 C. Sperberg-McQueen. Classification and its Structures A Companion to Digital Humanities , ed. Schreibman et al Oxford: Blackwell, 2004 Stephen Ramsay. Databases A Companion to Digital Humanities , ed. Schreibman et al Oxford: Blackwell, 2004 Lauren Klein. The Image of Absence: Archival Silence, Data Visualization, and James Hemings American Literature 85, no. 4 Kirschenbaum, Matthew G.. So the Colors Cover the Wires': Interface, Aesthetics, and Usability A Companion to Digital Humanities , ed - ited by Susan Schreibman, Ray Siemens, and John Unsworth, 523–42. Malden, MA: Blackwell, 2004 Catherine Plaisant and Ben Schneiderman. Designing the User Interface: Strategies for Effective Human-Computer Interaction Boston: Pearson Higher Education Johanna Drucker. Theory as Praxis: The Poetics of Electronic Textuality Modernism/modernity 9, no. 4 (2002): 683–91 Natalia Cecire. Introduction: Theory and the Virtues of Digital Humanities Journal of Digital Humanities , March 9, 2012 Debates in the digital humanities / Matthew K. Gold and Lauren F. Klein, editors., xv, 579 lpp. : ilustrācijas ; 26 cm Data analytics in digital humanities / Shalin Hai-Jew, editor. Cham : Springer, 2017., xxii, 295 lpp. : ilustrācijas. Doing digital humanities : practice, training, research /edited by Constance Crompton, Richard J. Lane and Ray Siemens., xxxv, 408 lpp. : diagrammas, ilustrācijas, tabulas ; 25 cm Switching codes : thinking through digital technology in the humanities and the arts /edited by Thomas Bartscherer and Roderick Coover. Chicago ; London : University of Chicago Press, 2011., 333 lpp., [100] lpp. iel. : il., tab. ; 23 cm. Król, Karol. Digital Heritage : reflection of our activities /Karol Król, Józef Hernik., 116 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm Humanitāro Un Mākslas Zinātņu Digitālās Platformas Vietu Datubāze. Vietas [Locations]. (n.d.). https://humma.lv/lv/place/index
Nepieciešamās priekšzināšanas	Diskusijās un semināros nav paredzētas priekšzināšanas par šo jomu vai iepriekš esošās tehniskās vai lingvistiskās un/vai sociālās kompetences.

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakststundas	Patstāv. darbs	Kontakststundas	Patstāv. darbs
Ievads digitālajās humanitārajās zinātnēs.	4	6	0	0
DH vēsture, principi, pamatjēdzieni, izaicinājumi.	4	6	0	0
DH rīki.	4	6	0	0
Satura modelēšana, interpretēšana un atveide.	4	6	0	0
Dati un datubāzes.	4	6	0	0
Metadati.	4	6	0	0
Dažādu semiotisko sistēmu mijiedarbība.	4	6	0	0
Informācijas vizuālā atveide 1.	4	6	0	0
Informācijas vizuālā atveide 2: prakse.	4	6	0	0
Datizāce un teksta analīze.	4	6	0	0

Teksta slāņu atšifrēšana.	4	6	0	0
Teksta slāņu atšifrēšana: prakse.	4	6	0	0
Interfeisa dizains.	4	6	0	0
Tīmekļa vietnes un satura pārvaldības sistēmas.	4	6	0	0
Tīkls, jēdziena kartes, ontoloģijas.	4	6	0	0
Spēļu balstītie modeļi.	4	6	0	0
Kopā:	64	96	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj integrēt digitālos pētījuma mērķus un metodes humanitārās zinātnes nozares problēmjautājumu risināšanai. Spēj veikt salīdzināmo kultūro un sociālo analīzi, pētīt konteksta lomu, izmantot arhīvfondu materiālus, kopā ar statistikas analīzi un datu vizuālo atveidi.	Semināri un diskusijas, praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj saprast, analizēt un izmantot datus.	Semināri un diskusijas, praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj sintezēt datus no dažādiem avotiem un izmantojot multimodālās un multimediju tehnoloģijas sniegt digitālos argumentus.	Patstāvīgais darbs.
Spēj attīstīt kritiskās domāšanas un atjautības iemaņas avotu un datu analīzei.	Semināri un diskusijas, praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj kritiski izmantot dizainu.	Semināri un diskusijas, patstāvīgais darbs.
Spēj kritiski izvērtēt informāciju un informāciju tehnoloģijas.	Semināri un diskusijas, praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj strādāt individuāli un grupā.	Individuālā vai kolektīvā patstāvīgā darba izstrāde. IPD - 10 lpp - tīmekļa dienasgrāmatas/platformas izveide. KPD - 20 lpp - patstāvīgais darbs par pētījuma rīkiem, teorijas jautājumiem, gatavā publikācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināri un diskusijas	10
Praktiskie uzdevumi	20
Patstāvīgais darbs	30
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	